

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ФТИЗІАТРІЯ

Рівень вищої освіти	Другий рівень
Спеціальність: освітня програма	221 Стоматологія: Стоматологія

Затверджено рішенням Ради з якості

Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

Петрашенко Вікторія
Олександрівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Дужий Ігор Дмитрович
Олещенко Галина Павлівна

Рецензування робочої навчальної програми	
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Стоматологія	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Лахтін Юрій Володимирович
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Стоматологія	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Москаленко Павло Олександрович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дужий Ігор Дмитрович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Фтизіатрія
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії
Розробник(и)	Олещенко Галина Павлівна, Дужий Ігор Дмитрович
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	1 тижнів протягом 8-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг дисципліни становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 36 год. становить контактна робота з викладачем (36 год. практичних занять) та 114 год - самостійна робота студента
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Стоматологія"
Передумови для вивчення дисципліни	Фтизіатрія як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні студентами анатомії, фізіології, гістології, мікробіології, вірусології та імунології, патофізіології, патоморфології, рентгенології, фармакології, пропедевтики внутрішньої медицини, пропедевтики педіатрії, гігієни та екології і інтегрується з цими дисциплінами.
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Сформувати систему знань про класифікацію клінічних форм туберкульозу, діагностично-лікувальний алгоритм різних форм туберкульозу та їх ускладнень, попередження зараження оточуючих людей і зменшення ризику захворювання на туберкульоз.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Епідеміологія туберкульозу. Етіологія, патогенез туберкульозу. Імунітет при туберкульозі. Клінічна класифікація туберкульозу

Туберкульоз як соціальна, медична та наукова проблема. Основні етапи розвитку вчення про туберкульоз. Фактори ризику захворювання на туберкульоз. Патоморфоз туберкульозу. Збудник туберкульозу, морфологічна будова, властивості. Зараження туберкульозом, шляхи проникнення і поширення МБТ в організмі людини. Клінічна класифікація туберкульозу.

Тема 2 Загальні підходи до виявлення туберкульозу (флюорографія, туберкулінодіагностика).

Клінічне обстеження хворого на туберкульоз. Шляхи і методи виявлення туберкульозу. Групи населення, що підлягають обов'язковому щорічному флюорографічному обстеженню. Варіанти тактичних дій для лікарів установ загальної медичної мережі у виявленні туберкульозу. Туберкулінодіагностика. Діаскін-тест. Аналіз вивільнення гамма-інтерферону (IGRA).

Тема 3 Методи променевої, ендоскопічної та лабораторної діагностики туберкульозу.

Мікробіологічна діагностика туберкульозу (мікроскопічна, бактеріологічна, ПЛР). Методи променевого дослідження хворих на туберкульоз (рентгенологічний, УЗД, КТ, МРТ). Ендоскопічна діагностика (бронхоскопія, торакоскопія, медиастиноскопія). Біопсія.

Тема 4 Специфічна профілактика туберкульозу, ускладнення БЦЖ. Туберкульоз невстановленої локалізації. Туберкульоз внутрішньо-грудних лімфатичних вузлів. Первинний туберкульозний комплекс. Особливості перебігу туберкульозу у дітей і підлітків.

Вакцина БЦЖ і БЦЖ-М. Ускладнення, протипокази, техніка проведення. Календар щеплень. Туберкульоз невстановленої локалізації. Туберкульоз внутрішньо-грудних лімфатичних вузлів. Первинний туберкульозний комплекс.

Тема 5 Вогнищевий туберкульоз легень.

Патогенез і патоморфологія, методи виявлення, клініка і перебіг вогнищевої форми туберкульозу. Причини поширення мультирезистентного туберкульозу легень серед населення. Причини розвитку туберкульозу у хворих на СНІД.

Тема 6 Інфільтративний туберкульоз легень.

Патогенез і патоморфологія, методи виявлення, клініка і перебіг інфільтративної форми туберкульозу. Клініко-рентгенологічні варіанти казеозної пневмонії, особливості їх перебігу.

Тема 7 Дисемінований та міліарний туберкульоз легень. Туберкульоз нервової системи та мозкових оболонок.

Патогенез і патоморфологія дисемінованого туберкульозу легень. Патогенез і патоморфологія міліарного туберкульозу. Патогенез і патоморфологія туберкульозного менінгіту.

Тема 8 Кулясті утворення в легенях.

Класифікація туберкулом легень. Особливості клінічного перебігу туберкулом легень, методи виявлення. Диференціальна діагностика туберкуломи легені з периферичним раком, ехінококовою кістою. Наслідки.

Тема 9 Фіброзно-кавернозний та циротичний туберкульоз легень.

Причини формування фіброзно-кавернозного туберкульозу легень. Патогенез, патоморфологія. Основні клінічні синдроми, рентгенологічні ознаки фіброзно-кавернозного та циротичного туберкульозу легень.

Тема 10 Ускладнення вторинних форм туберкульозу: кровохаркання та легенева кровотеча, спонтанний пневмоторакс, емпієма плеври, хронічне легеневе серце, амілоїдоз внутрішніх органів.

Патогенез, клініка, діагностика і принципи лікування кровохаркання, легеневої кровотечі, спонтанного пневмотораксу, хронічного легеневого серця і амілоїдозу. Надання екстреної допомоги при легеневій кровотечі, спонтанному пневмотораксі.

Тема 11 Позалегеновий туберкульоз: туберкульоз кісток та суглобів, сечостатевої системи, ШКТ, периферичних лімфатичних вузлів.

Клініка туберкульозу кісток і суглобів, сечостатевої системи, ШКТ, периферичних лімфатичних вузлів. Діагностика. Сучасні схеми лікування. Патогенез і патоморфологія.

Тема 12 Туберкульозний плеврит.

Патогенез, патоморфологія і класифікація туберкульозних плевритів. Основні клінічні синдроми плевритів. Сучасні методи діагностики. Показання до плевральної пункції, методика її проведення.

Тема 13 Туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області.

Патогенез, патоморфологія і класифікація туберкульозу слизових оболонок ротової порожнини та щелепно-лицьових кісток. Основні клінічні прояви.

Тема 14 Особливості лікування хворих на туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області

Туберкульоз слизових оболонок ротової порожнини, лімфатичних вузлів та щелепно-лицьових кісток. Лікування. Наслідки.

Тема 15 Загальні принципи лікування хворих на туберкульоз. Антимікобактеріальні препарати. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Особливості туберкульозу у ВІЛ-інфікованих.

Загальні принципи лікування з позиції доказової медицини. Антимікобактеріальні препарати. Особливості діагностики та лікування з позиції доказової медицини у ВІЛ-інфікованих осіб. Сучасні схеми лікування з позиції доказової медицини відповідно до спектру стійкості МБТ. Загальні принципи антимікобактеріальної терапії з позиції доказової медицини.

Тема 16 Неспецифічна терапія хворих на туберкульоз. Хірургічне лікування. Санаторно-курортне лікування.

Гігієно-дієтичний режим у клініці туберкульозу. Патогенетичне лікування з позиції доказової медицини. Імунокоригувальна, симптоматична та фізіотерапія з позиції доказової медицини. Основні хірургічні методи лікування з позиції доказової медицини при туберкульозі органів дихання. Санаторно-курортне лікування з позиції доказової медицини хворих на туберкульоз. Медико-соціальний супровід хворих на туберкульоз. Моніторинг лікування з позиції доказової медицини.

Тема 17 Профілактика туберкульозу: інфекційний контроль, соціальна, первинна, вторинна. Робота в осередку туберкульозної інфекції.

Визначення складових компонентів інфекційного контролю за туберкульозом. Робота у вогнищі туберкульозної інфекції. Соціальна, санітарна, хіміопрофілактика. Санітарно-освітня робота.

Тема 18 Підсумковий модульний контроль

Відповідь на 5 питань. Фінальне тестування

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Визначати фактори ризику виникнення туберкульозу, використовувати принципи диспансеризації осіб з групи ризику захворювання на туберкульоз.
PH2	Планувати схему обстеження хворого на туберкульоз. Визначати клінічні форми туберкульозу і сформулювати клінічний діагноз відповідно до класифікації, пояснювати значення лабораторних, променевих, інструментальних, мікробіологічних методів дослідження, туберкулінодіагностики.
PH3	Діагностувати та надавати екстрену допомогу при невідкладних станах у хворих на туберкульоз.
PH4	Класифікувати осередки туберкульозної інфекції та використовувати в них принципи проведення заходів з інфекційного контролю.
PH5	Визначити режими лікування хворих із різними клінічними формами туберкульозу та визначити критерії їхвилікування.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

8. Види навчальних занять

Тема 1. Епідеміологія туберкульозу. Етіологія, патогенез туберкульозу. Імунітет при туберкульозі. Клінічна класифікація туберкульозу

Пр1 "Епідеміологія туберкульозу. Етіологія, патогенез туберкульозу. Імунітет при туберкульозі. Клінічна класифікація туберкульозу." (денна)

Туберкульоз як соціальна, медична та наукова проблема. Основні етапи розвитку вчення про туберкульоз. Фактори ризику захворювання на туберкульоз. Патоморфоз туберкульозу. Збудник туберкульозу, морфологічна будова, властивості. Зараження туберкульозом, шляхи проникнення і поширення МБТ в організмі людини. Клінічна класифікація туберкульозу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 2. Загальні підходи до виявлення туберкульозу (флюорографія, туберкулінодіагностика).

Пр2 "Загальні підходи до виявлення туберкульозу (флюорографія, туберкулінодіагностика)." (денна)

Клінічне обстеження хворого на туберкульоз. Шляхи і методи виявлення туберкульозу. Методи рентгенологічного дослідження хворих на туберкульоз. Групи населення, що підлягають обов'язковому щорічному флюорографічному обстеженню. Варіанти тактичних дій для лікарів установ загальної медичної мережі у виявленні туберкульозу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами) з подальшим обговоренням. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 3. Методи променевої, ендоскопічної та лабораторної діагностики туберкульозу.

Пр3 "Методи променевої, ендоскопічної та лабораторної діагностики туберкульозу." (денна)

Мікробіологічна діагностика туберкульозу (мікроскопічна, бактеріологічна, ПЛР). Методи променевого дослідження хворих на туберкульоз (рентгенологічний, УЗД, КТ, МРТ). Ендоскопічна діагностика (бронхоскопія, торакоскопія, медиастиноскопія). Біопсія. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики постановки проби Манту) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 4. Специфічна профілактика туберкульозу, ускладнення БЦЖ. Туберкульоз невстановленої локалізації. Туберкульоз внутрішньо-грудних лімфатичних вузлів. Первинний туберкульозний комплекс. Особливості перебігу туберкульозу у дітей і підлітків.

Пр4 "Специфічна профілактика туберкульозу, ускладнення БЦЖ. Туберкульоз невстановленої локалізації. Туберкульоз внутрішньо-грудних лімфатичних вузлів. Первинний туберкульозний комплекс. Особливості перебігу туберкульозу у дітей і підлітків." (денна)

Вакцина БЦЖ і БЦЖ-М. Ускладнення, протипокази, техніка проведення. Календар щеплень. Туберкульоз невстановленої локалізації. Туберкульоз внутрішньо-грудних лімфатичних вузлів. Первинний туберкульозний комплекс. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів з методики введення вакцини БЦЖ) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 5. Вогнищевий туберкульоз легень.

Пр5 "Вогнищевий туберкульоз легень." (денна)

Патогенез і патоморфологія, методи виявлення, клініка і перебіг вогнищевої форми туберкульозу. Причини поширення мультирезистентного туберкульозу легень серед населення. Причини розвитку туберкульозу у хворих на СНІД. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами). За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 6. Інфільтративний туберкульоз легень.

Пр6 "Інфільтративний туберкульоз легень." (денна)

Патогенез і патоморфологія, методи виявлення, клініка і перебіг інфільтративної форми туберкульозу. Клініко-рентгенологічні варіанти казеозної пневмонії, особливості їх перебігу. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами). За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 7. Дисемінований та міліарний туберкульоз легень. Туберкульоз нервової системи та мозкових оболонок.

Пр7 "Дисемінований та міліарний туберкульоз легень. Туберкульоз нервової системи та мозкових оболонок." (денна)

Патогенез і патоморфологія дисемінованого туберкульозу легень. Патогенез і патоморфологія міліарного туберкульозу. Патогенез і патоморфологія туберкульозного менінгіту. Патогенез і патоморфологія дисемінованого туберкульозу легень. Патогенез і патоморфологія міліарного туберкульозу. Патогенез і патоморфологія туберкульозного менінгіту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами). За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 8. Кулясті утворення в легенях.

Пр8 "Кулясті утворення в легенях." (денна)

Класифікація туберкулом легень. Особливості клінічного перебігу туберкулом легень, методи виявлення. Диференціальна діагностика туберкуломи легені з периферичним раком, ехінококовою кістою. Наслідки. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами). За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 9. Фіброзно-кавернозний та циротичний туберкульоз легень.

Пр9 "Фіброзно-кавернозний та циротичний туберкульоз легень." (денна)

Причини формування фіброзно-кавернозного туберкульозу легень. Патогенез, патоморфологія. Основні клінічні синдроми, рентгенологічні ознаки фіброзно-кавернозного та циротичного туберкульозу легень. Клініка туберкульозу кісток і суглобів, сечостатевої системи, ШКТ, периферичних лімфатичних вузлів. Діагностика. Сучасні схеми лікування з позиції доказової медицини. Патогенез і патоморфологія. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами, комп'ютерними томограмами). За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 10. Ускладнення вторинних форм туберкульозу: кровохаркання та легенева кровотеча, спонтанний пневмоторакс, емпієма плеври, хронічне легеневе серце, амілоїдоз внутрішніх органів.

Пр10 "Ускладнення вторинних форм туберкульозу: кровохаркання та легенева кровотеча, спонтанний пневмоторакс, емпієма плеври, хронічне легеневе серце, амілоїдоз внутрішніх органів." (денна)

Патогенез, клініка, діагностика і принципи лікування з позиції доказової медицини кровохаркання, легеневої кровотечі, спонтанного пневмотораксу, хронічного легеневого серця і амілоїдозу. Надання екстреної допомоги при легеневій кровотечі, спонтанному пневмотораксі з позиції доказової медицини. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач. Рольові ігри. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 11. Позалегеневий туберкульоз: туберкульоз кісток та суглобів, сечостатевої системи, ШКТ, периферичних лімфатичних вузлів.

Пр11 "Позалегеневий туберкульоз: туберкульоз кісток та суглобів, сечостатевої системи, ШКТ, периферичних лімфатичних вузлів." (денна)

Клініка туберкульозу кісток і суглобів. Діагностика. Сучасні схеми лікування. Патогенез і патоморфологія туберкульозного менінгіту. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач. Рольові ігри. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 12. Туберкульозний плеврит.

Пр12 "Туберкульозний плеврит." (денна)

Патогенез, патоморфологія і класифікація туберкульозних плевритів. Основні клінічні синдроми плевритів. Сучасні методи діагностики. Показання до плевральної пункції, методика її проведення. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами, комп'ютерними томограмами). За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом. Торакоскопія.

Тема 13. Туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області.

Пр13 "Туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області. Особливості лікування хворих на туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області." (денна)

Патогенез, патоморфологія і класифікація туберкульозу слизових оболонок ротової порожнини та щелепно-лицьових кісток. Основні клінічні прояви. Наслідки. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів діагностики туберкульозу ротової порожнини) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 14. Особливості лікування хворих на туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області

Пр14 "Особливості лікування хворих на туберкульоз ротової порожнини та щелепно-лицьової області" (денна)

Туберкульозу слизових оболонок ротової порожнини та щелепно-лицьових кісток. Основні клінічні прояви. Лікування за принципами доказової медицини. Наслідки. Вивчення даної теми передбачає теоретичну роботу в навчальній кімнаті, розв'язування ситуаційних задач, роботу в симуляційному центрі (робота з рентгенограмами), застосування віртуальної симуляції (перегляд фільмів діагностики туберкульозу ротової порожнини) з подальшим обговоренням. Рольові ігри. За відсутністю карантинних обмежень робота у відділеннях лікувального закладу (згідно угоди про співробітництво між лікувальним закладом та університетом) з дотриманням вимог інфекційного контролю за туберкульозом.

Тема 15. Загальні принципи лікування хворих на туберкульоз. Антимікобактеріальні препарати. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Особливості туберкульозу у ВІЛ-інфікованих.

Пр15 "Загальні принципи лікування хворих на туберкульоз. Антимікобактеріальні препарати. Стандартні режими лікування хворих на туберкульоз. Особливості туберкульозу у ВІЛ-інфікованих." (денна)

Рівні надання медичної допомоги протитуберкульозними установами. Завдання протитуберкульозного диспансеру, методи й організація його роботи. Участь медичних працівників у виявленні туберкульозу. Загальні принципи антимікобактеріальної терапії.

Тема 16. Неспецифічна терапія хворих на туберкульоз. Хірургічне лікування. Санаторно-курортне лікування.
<p>Пр16 "Неспецифічна терапія хворих на туберкульоз. Хірургічне лікування. Санаторно-курортне лікування." (денна)</p> <p>Гігієно-дієтичний режим у клініці туберкульозу. Патогенетичне лікування. Імунокоригувальна терапія. Симптоматичне лікування, фізіотерапія. Основні хірургічні методи лікування при туберкульозі органів дихання. Санаторно-курортне лікування хворих на туберкульоз. Медико-соціальний супровід хворих на туберкульоз. Моніторинг лікування. Визначення складових компонентів інфекційного контролю за туберкульозом. Робота у вогнищі туберкульозної інфекції. Соціальна профілактика. Хіміопрфілактика туберкульозу, показання, методика проведення. Санітарна профілактика, її завдання. Санітарно-освітня робота.</p>
Тема 17. Профілактика туберкульозу: інфекційний контроль, соціальна, первинна, вторинна. Робота в осередку туберкульозної інфекції.
<p>Пр17 "Профілактика туберкульозу: інфекційний контроль, соціальна, первинна, вторинна. Робота в осередку туберкульозної інфекції." (денна)</p> <p>Визначення складових компонентів інфекційного контролю за туберкульозом. Робота у вогнищі туберкульозної інфекції. Соціальна, санітарна, хіміопрфілактика. Санітарно-освітня робота.</p>
Тема 18. Підсумковий модульний контроль
<p>Пр18 "Підсумковий модульний контроль" (денна)</p> <p>Підсумковий модульний контроль. Відповідь на 5 питань. Фінальне тестування</p>

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Інтерактивні лекції
МН2	Case-based learning (CBL). Навчання на основі аналізу клінічного випадку, ситуації
МН3	Team-based learning (TBL). Командно-орієнтоване навчання
МН4	Навчальна дискусія / дебати
МН5	Інтерактивні лекції
МН6	Research-based learning (RBL). Навчання через дослідження

Викладання дисципліни відбувається із застосуванням сучасних методів навчання (CBL, TBL, RBL), які сприяють не тільки розвитку фахових здібностей, а й стимулюють до творчої і наукової діяльності та спрямовані на підготовку практикоорієнтованих спеціалістів.

Дисципліна забезпечує набуття студентами наступних soft skills: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній

діяльності. ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Самонавчання
НД2	Електронне навчання у системах (MIX СумДУ, Lectur.ED, Google Meet)
НД3	Практична робота з пацієнтом у профільних відділеннях лікарні
НД4	Підготовка до Крок-2
НД5	Підготовка до підсумкового контролю
НД6	Розбір клінічних кейсів
НД7	Інтерпретація лабораторних (клінічний аналіз крові, сечі, біохімічний аналіз крові, мікобактеріологічне дослідження харкотиння, туберкулінодіагностика тощо) та інструментальних (УЗД, КТ, рентгенографія, бронхоскопія, торакоскопія тощо) методів обстеження
НД8	Підготовка до практичних занять
НД9	Перегляд навчальних фільмів
НД10	Індивідуальний дослідницький проєкт (студентська наукова робота, стаття, тези тощо)
НД11	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД12	Відпрацювання практичних навичок в симуляційному центрі

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Взаємооцінювання (peer assessment)			

МФО2 Тестування			
МФО3 Захист індивідуального дослідницького проекту (виступ на конференції, конкурсі наукових робіт)			
МФО4 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань			
МФО5 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами			
МФО6 Перевірка та оцінювання письмових завдань			
МФО7 Розв'язування клінічних кейсів			

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування клінічного кейсу			
МСО2 Диференціальний залік			

МСОЗ Захист індивідуального дослідницького проєкту (заохочувальна діяльність, додаткові бали)			
--	--	--	--

Контрольні заходи:

	Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання	200 балів		
МСО1. Оцінювання письмових робіт, опитування, розв'язування клінічного кейсу	120		
	120	Не передбачено	Ні
МСО2. Диференціальний залік	80		
Відповідь на теоретичні питання (5x10)	50	Не передбачено	Ні
Тестування	30	Не передбачено	Ні

Найвища кількість балів за підсумками поточного та підсумкового контролів, яку може отримати студент становить 200 балів. Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заноситься у журнал обліку академічної успішності. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові бали. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність – 120. Мінімальна поточна кількість балів, яку повинен набрати студент при вивченні всіх практичних занять з дисципліни – 72 бали, що відповідає середній оцінці за поточну успішність «3». До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали усі види запланованої навчальної роботи, відпрацювали всі пропущені заняття до встановленого терміну. У випадку недостатньої кількості балів за поточні заняття студенти мають можливість допуститися до заліку підготувавшись по основних питаннях з дисципліни (перелік питань на сайті або у викладача) і здати «Допуск» до модуля відповівши на 3 випадкових питання з вказаного вище переліку. За підсумковий модульний контроль студент може максимально отримати – 40% від загальної кількості балів – 80, з них 20 балів за тестування 60 балів за усну відповідь (5 питань в одному білеті). Заохочувальні бали додаються до оцінки з дисципліни за виконання індивідуального дослідницького проєкту (захист студентської накової робота 12 балів, виступ на конференції 5 балів, стендова доповідь на конференції 4 бали, тези доповідей 3 бали).

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди, архів рентгенограм, спірограм, електрокардіограм, комп'ютерних томограм, результатів лабораторних методів обстеження, туберкулінодіагностики, мікробіологічного обстеження
ЗН3	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі
ЗН4	Симуляційний центр (ригідний бронхоскоп та колекція стронніх тіл бронхів)
ЗН5	КНП СОР "Регіональний клінічний фтизіопульмонологічний медичний центр"
ЗН6	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, ноутбуки)
ЗН7	Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання)
ЗН8	Медичне обладнання (спірометр, електрокардіограф, бронхоскоп, фонендоскоп та ін.)

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Igor D. Duzhyi, Halyna P. Oleshchenko, Ivan A. Hnatenko, Stanislav O. Holubnychyi. Particular qualities of the proteolytic system in patients with tuberculosis depending on the sensitivity of the pathogen. <i>Wiadomosci Lekarskie</i> . 2021;74(1):94-97
2	Олещенко, Г. П. Тестові завдання з фтизіатрії до ліцензійного інтегрованого іспиту "Крок-2". Суми: Сумський державний університет, 2020. 43 с.
3	Олещенко, Г. П. Деякі дефініції клінічних синдромів у разі захворювань плеври (Компендіум) [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Г. П. Олещенко, О. М. Литвиненко. — Суми : СумДУ, 2021. — 51 с.
4	Олещенко Г.П. Основи медико-соціальної експертизи хворих на туберкульоз» / укладач Г. П. Олещенко. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 37 с.
Допоміжна література	
1	Фтизіатрія: нац. підруч. / В.І.Петренко, Л.Д.Тодоріко, Л.А.Грищук та ін.; за ред. В.І.Петренка. – К.: ВСВ «Медицина», 2015. – 472 с.
2	Фтизіатрія у схемах, таблицях та рисунках : навч.-метод. посібник / О. С. Шевченко, О. І. Чопорова, С. Л. Матвеева та ін. – Харків : ХНМУ, 2016. – 176 с.
3	Phthiology [Текст] : textbook / V. I. Petrenko, O. K. Asmolov, M. G. Boyko etc. ; Ed. V.I. Petrenko. — second edition. — К. : AUS Medicine Publishing, 2018. — 416 p.
4	Фтизіатрія: Підручник для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації. / О.М. Разнатовська. – З.: Запорізький державний медичний університет, 2014. – 242 с.

5	І. Д. Дужий, Г. П. Олещенко, І. Я. Гресько, В. О. Олещенко Спосіб попередньої верифікації синдрому плеврального випоту № 114430 u201609074; заявлено 29.08.2016 ; опубліковано 10.03.2017, Бюл.5
6	Профілактика туберкульозу. Навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів ВНМЗ ІV рівня акредитації та лікарів / В.І. Петренко, М.Г. Долинська, А.В. Александрін, В.В. Петренко — К.: 2Print, 2017. — 88 с.
7	І. Д. Дужий, Г. П. Олещенко, Ю.О. Міщенко, В. О. Олещенко, І. Я. Гресько Спосіб прискороного розсмоктування плеврального випоту неонкогенного генезу №114553 Заяв u2016 09784 Заявлено 23.09.16 Опубліков 10.03.17 Бюл. №5.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Національний ресурсний центр з туберкульозу http://tb.ucdc.gov.ua/
2	Вебсайт Центру громадського здоров'я МОЗ України http://phc.org.ua/
3	Питання туберкульозу на сайті ВООЗ http://www.who.int/tb/en/ ; http://www.who.int/tb/ru/ .
4	Вебсайт Національного інституту фтизіатрії та пульмонології ім. Ф.Г.Яновського НАМН України http://www.ifp.kiev.ua/index_ukr.htm
5	Кафедра хірургії, травматології, ортопедії та фтизіатрії СумДУ http://gensurgery.med.sumdu.edu.ua
6	Вебсайт журналу «Туберкульоз, легеневі хвороби, ВІЛ-інфекція» http://tubvil.com.ua .
7	Вебсайт журналу «Український пульмонологічний журнал» http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj.htm .

	<p style="text-align: center;">РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Фтизіатрія»</p> <p>Ступінь вищої освіти Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл Спеціальність: освітня програма 221 Стоматологія: Стоматологія Рік навчання 2023 Семестр 8 семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Олещенко Галина Павлівна, Дужий Ігор Дмитрович
Контактна інформація викладача	Дужий Ігор Дмитрович i.duzhyi@med.sumdu.edu.ua Олещенко Галина Павлівна g.oleschenko@med.sumdu.edu.ua
Час та місце проведення консультацій	Відпрацювання проводяться щочетверга з 15.00 та за домовленістю з викладачем на базі кафедри (диспансерне відділення КНП СОР «Регіональний клінічний фтизіопульмонологічний медичний центр», м. Суми, вул. Перекопська, 15).
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	https://elearning.sumdu.edu.ua/works/3045/nodes/574385
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/9206235fda07961f2b5978fbb0742f4d3141464
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	особистий кабінет, MIX СумДУ, група у Viber

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;

- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань навчальної дисципліни

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

Політика щодо відвідування

Студент повинен відвідати усі практичні заняття. До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які відпрацювали всі пропущені практичні заняття до встановленого терміну.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

У випадку недостатньої кількості балів за поточні заняття студенти мають можливість допуститися до заліку підготувавшись по основних питаннях з дисципліни (перелік питань на сайті або у викладача) і здати «Допуск» до модуля відповівши на 3 випадкових питання з вказаного вище переліку. Студент має лише 3 спроби здати «Допуск» з інтервалом на підготовку не менше двох днів. При цьому третя (остання) спроба «Допуску» проводиться лише у присутності завідувача кафедрою. У випадку, коли студент отримав незадовільну оцінку за модульний контроль, він повинен перескласти його на 19-му тижні у вигляді тестування. Максимальна оцінка, яку може отримати студент за модульний контроль – «3». Оцінка з дисципліни, яку студент отримує на 19-му тижні після перескладання модульного контролю, визначається як сума балів за поточну успішність та 48 балів за модульний контроль. У разі, коли студент не пересклав ПМК на 19-му тижні – друге перескладання проводиться у вигляді тестування в присутності комісії. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за модульний контроль – «3». Після другого перескладання ПМК всі поточні бали, які отримав студент з дисципліни, анулюються. Загальна оцінка за дисципліну, яку студент може отримати після 3-го перескладання модульний контроль не може бути більше «3», що відповідає 120 балам. Студент повинен перескласти ПМК до початку наступного семестру.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції.

За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.

Критерії оцінювання

Політика оцінювання

Найвища кількість балів за підсумками поточного та підсумкового контролів, яку може отримати студент становить 200 балів. Оцінювання поточної успішності студентів здійснюється на кожному практичному занятті за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заноситься у журнал обліку академічної успішності. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали згідно

шкали перерахунку традиційних оцінок (середній бал з точністю до сотих) у рейтингові бали. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну діяльність – 120. Мінімальна поточна кількість балів, яку повинен набрати студент при вивченні всіх практичних занять з дисципліни – 72 бали, що відповідає середній оцінці за поточну успішність «3». До підсумкового модульного контролю допускаються студенти, які виконали усі види запланованої навчальної роботи, відпрацювали всі пропущені заняття до встановленого терміну. У випадку недостатньої кількості балів за поточні заняття студенти мають можливість допуститися до заліку підготувавшись по основних питаннях з дисципліни (перелік питань на сайті або у викладача) і здати «Допуск» до модуля відповівши на 3 випадкових питання з вказаного вище переліку. За підсумковий модульний контроль студент може максимально отримати – 40% від загальної кількості балів – 80, з них 30 балів за тестування 50 балів за усну відповідь (5 питань в одному білеті).

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
РН1	Пр1-Пр2, Пр17		МН1, МН4, МН5, МН6	ЗН1, ЗН3, ЗН5, ЗН6	
РН2	Пр11-Пр13, Пр2-Пр9		МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	ЗН1, ЗН2, ЗН4, ЗН5, ЗН6, ЗН7, ЗН8	
РН3	Пр10, Пр14-Пр16		МН2, МН3, МН4	ЗН1, ЗН2, ЗН5, ЗН6, ЗН7	
РН4	Пр1, Пр17		МН2, МН3, МН4, МН6	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН5, ЗН6	
РН5	Пр15-Пр18		МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН6, ЗН7, ЗН8	